

Viite

Lausuntopyyntönnö 4.8.2025

Asia

Kanta-Hämeen maakunnan vesihuoltosuunnitelma 2040

Projektin ohjausryhmä pyytää Forssan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnalta (jäljempänä "johtokunta") lausuntoa Kanta-Hämeen maakunnan vesihuoltosuunnitelma 2040 –luonnoksesta (jäljempänä "luonnos"). Lausunto keskittyy luonnoksessa esille tuotuihin, vesihuoltoliikelaitoksen toimivallassa oleviin asioihin.

Johtokunta on tutustunut luonnokseen ja toteaa, että se on laadittu hyvässä yhteistyössä Kanta-Hämeen kuntien ja vesihuoltolaitosten kanssa. Johtokunnan näkemys on, että Forssan näkökulma ja tulevaisuuden tarpeet on huomioitu luonnoksessa.

Forssassa on tunnistettu hyvien ja helposti saavutettavien raakavesilähteiden rajallisuus ja ymmärretään luonnoksessa esiin tuotu tarve lisätä kuntien ja kuntien omistamien vesilaitosten välistä yhteistyötä. Forssan näkökulma ja intressi yhteistyön lisäämiseksi liittyykin ennen kaikkea Forssan seudun turvallisen ja hyvälaatuisen talousveden riittävyyden varmistamiseen. Johtokunnan näkemys on, että varmistaaksemme Forssan talousveden riittävyyden, tulee Forssan vesihuollon vastavuoroisesti suhtautua avoimesti jätevesien käsittely- ja kunnossapitoyhteistyöhön. Johtokunta tunnistaa myös henkilöresurssien ja osaamisvaatimusten lisääntymisen ja ymmärtää sen, että rekrytoidakseen vesihuolto-osaajia, tulee vesilaitosten olla houkuttelevia työpaikkoja. Houkuttelevuutta lisää hyvin rakennettu ja toimiva, riittävän suuri organisaatio. Forssan seudun yhteisenä tavoitteena tuleekin olla syvä yhteistyö kaikissa vesihuoltoon liittyvissä toiminnoissa.

Luonnoksessa esitetyt talous- ja jätevesiennusteet perustuvat siihen tilastolliseen tosiasiaan, että veden kulutus yleisestikin vähenee. Forssassa ilmiötä kiihdyttää samanaikaisesti tapahtuva asukasluvun väheneminen. Forssan erityispiirre verrattuna useaan muuhun kuntaan kuitenkin on, että Forssan vesihuoltoliikelaitoksen toimittamasta talousvedestä merkittävä osa toimitetaan teollisuuden ja liike-elämän tarpeisiin. Teollisuuden ja liike-elämän veden kulutuksen muutokset nähdäänkin vesihuoltoliikelaitoksella jopa suurempana riskinä veden kulutuksen ja sitä kautta tulosten vähenemiseksi. Samanaikaisesti se tunnistetaan myös suureksi mahdollisuudeksi.

Luonnoksessa esitetyt suunnitteluvaihtoehdot Forssan seudun vedenhankinnan turvaamiseksi tukevat johtokunnan näkemyksiä. Forssan ja Forssan seudun talousveden tuotanto perustuu hyvälaatuisen pohjaveteen ja sen vuoksi talousveden tuotantoon

hyvin soveltuvia pohjavesivarantoja täytyy suojella nykyistä paremmin. Johtokunnan näkemys on, että Forssan seudun pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivitys on tarpeen aloittaa mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään luonnoksessa esitetysti vuonna 2027. Suojelusuunnitelmaan sitouttaminen ja siinä päätettävien suojelutoimenpiteiden toteutumisen seurantaan on kiinnitettävä myös aiempaa enemmän huomiota.

Olemassa olevien pohjavesiriskien vuoksi johtokunta näkee erityisen hyvänä sen, että luonnoksessa on uskallettu nostaa pintavesilaitoksen rakentaminen yhdeksi vaihtoehdoksi Forssan seudun vesihuollon turvaamisessa. Pintavesilaitoksella saataisiin ker-tainvestoinnilla varmistettua Forssan seudulle riittävä määrä talousvettä. Huolimatta siitä, että vaihtoehto on investoinniltaan raskas, tulee sekin selvittää luonnoksessa esitetystä aikataulusta.

Sortoahan jätevedenpuhdistamo on suunniteltu ja rakennettu vastaanottamaan nykyistä merkittävästi suurempi jätevesikuormitus. Nykyinen alhainen kuormitustaso suhteessa mitoitukseen mahdollistaa puhdistamon nykyisten ja tulevaisuudessa mm. yhdyskuntajätevesidirektiivin edellyttämien puhdistusvaatimuksen saavuttamisen verrattain pienillä prosessimuutoksilla. Forssan vesihuoltoliikelaitoksen näkemyksen mukaan Forssan Sortoahan puhdistamolla on luonnoksessa esitetysti edellytykset käsitellä kustannustehokkaasti Forssan seudulla muodostuvat jätevedet (Humppila, Jokioinen, Forssa ja Tammela).

Forssan Sortoahan jätevedenpuhdistamon investointitarpeet vuoteen 2040 mennessä on luonnoksessa arvioitu olevan 30 milj.€. Luonnoksessa esitetty investointisumma kattaa uuden jätevedenpuhdistamon rakentamisen. Vesihuoltoliikelaitoksella on luonnoksen valmistumisen jälkeen teetetty puhdistamon kuntokartoitus, jonka perusteella laadittiin kunnostus- ja saneerausohjelma kustannusarvioineen. Työn yhteydessä arviointiin myös yhdyskuntajätevesidirektiivin edellyttämiä investointeja. Valmistuneen selvityksen perusteella olemassa olevan laitoksen ylläpitoinvestoinnit vuoteen 2040 saakka ja jätevesidirektiivin edellyttämät toimet kustantavat yhteensä enintään 20 milj.€.

Johtokunta ei näe 30 milj.€:n investointia kokonaan uuteen jäteveden puhdistamoon tarkoituksenmukaisena. Sitä vastoin järkevämpää on tehdä 20 milj.€ hyvin suunniteltuja ylläpitoinvestointeja olemassa olevaan puhdistamoon.

Forssan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta toteaa, että luonnoksessa ei muilta osin ole huomautettavaa.

Forssassa 22.10.2025